

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.II.20.148/2021/5.

A tanács tagjai: Nyírőné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes: felperes (cím)

Az alperesek: alperes1 I. rendű (cím1),

alperes2 II. rendű (cím1),

Az alperesek képviselői:

Halmos Ügyvédi Iroda (cím2.,

ügyintéző: dr. Halmos Péter ügyvéd) I. és II. rendű alperesért

A per tárgya: közös tulajdon megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.283/2020/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Mohácsi Járásbíróság 1.P.20.005/2018/108.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 605.800 (hatszázötezer-nyolcszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Kft. a 2012. február 10-én megkötött adásvételi szerződéssel átruházta a felperesre a helység, helyrajzi szám helyrajzi számú vízmű megjelölésű ingatlan (a továbbiakban: vízmű ingatlan) $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát és a helység, helyrajzi szám1 helyrajzi számú baromfitelep megjelölésű ingatlan tulajdonjogát. Megállapodtak, hogy a vízművet a jövőben is az eladó jogosult üzemeltetni azzal, hogy a baromfitelep működéséhez szükséges vizet a helyben szokásos ellenérték 90%-ának megfelelő díjért, szolgalmi jog egyidejű alapítása mellett biztosítja annak mindenkori tulajdonosa és birtokosa számára. A felperes nyilatkozott, hogy a vízmű ingatlan résztulajdonosaként a hasznosítás arányos ellenértékére nem tart igényt. Kikötötték, hogy az üzemeltetéssel kapcsolatos rendes kiadásokat az eladó köteles viselni. Rögzítették: ha az eladó a fenntartási és karbantartási, illetve felújítási kötelezettségének nem tesz eleget, a felperes jogosult azokat a saját költségén elvégezni. Ez esetben a vízmű üzemeltetésére is a felperes válik jogosulttá mindaddig, amíg a fenntartási, karbantartási, illetve felújítási költségei, illetőleg e munkálatok elmaradása következtében keletkezett kára és annak kamatai az üzemeltetés során meg nem térülnek. Rendelkeztek arról is, hogy ha az eladó a vízmű üzemeltetésével 90 napot meghaladóan felhagyna, abban akadályozva lenne, vagy bármely más okból nem végezne vízszolgáltatást, úgy a vízmű üzemeltetésére a felperes válik jogosulttá. Szerződésük szerint e jogok és kötelezettségek jogutódait is megilletik és terhelik.

[2] A Kft. 2012. február 14-én – egyebek mellett – eladta a vízmű ingatlan további $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát 1.000.000 forint vételáron a Kft.1-nek. A szerződés értelmében a vízművet a vevő jogosult üzemeltetni, aki a mindenkori üzemeltetőt terhelő kötelezettségeket magára kötelezőnek ismerte el.

[3] A Kft.1 a 2013. augusztus 30-án megkötött csereszerződéssel a vízmű ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát 500.000 forint értékű borászati felszerelés ellenében átruházta az I. és II. rendű alperesekre, akik képviselőikben a szüleik jártak el. A szerződésben rögzítették, hogy a vízmű üzemeltetési joga a Kft.1-t illeti. Rögzítették: a felek a vételár meghatározásánál figyelemmel voltak arra, hogy az ingatlanon található négy darab nagyteljesítményű búvárszivattyúból kettő elromlott, javításra, illetve cserére szorul.

[4] A vízmű ingatlan jelenleg $\frac{2}{4}$ részben a felperes, míg $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ részben az I. és II. rendű alperes tulajdonát képezi. Forgalmi értéke – birtokba vehető állapotban – 7.060.000 forint, amelyből a vízmű kizárólagos üzemeltetési jogának értéke 1.412.000 forint.

[5] A vízmű vízjogi üzemeltetési engedélye 2006-tól a Kft. nevére szólt, időközben azonban lejárt. Az engedély módosítása iránt 2013-ban indított eljárást a hatóság megszüntette megállapítva, hogy ahhoz hiányzik a másik tulajdonostárs, a felperes hozzájáruló nyilatkozata. Az ezt követően ismételt megindított eljárásban a hatóság végzésével hiánypótlásra, objektum azonosítási nyilatkozat és a felperes tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozata csatolására hívta fel az alpereseket.

[6] A vízmű a felperes baromfitelepein kívül más állattartó telepek részére is biztosít vezetékes vízszolgáltatást.

[7] A vízmű üzemeltetésével kapcsolatosan az ingatlan tulajdonosai között viták alakultak ki, a felperes ügyvezetője és az alperesek édesapja között megromlott a viszony. A Mohácsi Járásbíróság 4.G.20.130/2016/52. számú ítéletével a felperest a 2012. június 6. - 2013. szeptember 5. között felhasznált víz ellenértékeként 428.525 forint és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte.

[8] Az alperesek tulajdonszerzésüket követően megbízták a Kft.1-t a vízmű üzemeltetésével kapcsolatos feladatok ellátásával. A társaság ügyvezetője ekkor az alperesek édesanyja testvérének házastársa volt.

[9] Az áramszolgáltató felé bejelentett fogyasztó a Kft.1 volt, a vízmű működésével kapcsolatos áramdíjat viszont a nevére kiállított számlák alapján az alperesek törvényes képviselői fizették meg. A szivattyúk karbantartását, tisztítását és fertőtlenítését a Kft.1 megbízása alapján az alperesek édesapja, esetenként pedig a felperes végezte.

[10] A községben a nem lakossági célú vízdíj 2013. január 1-től köbméterenként 338,9 forint. A felperes a helység, helyrajzi szám1 és helyrajzi szám helyrajzi számú ingatlanokon lévő baromfitelepei részére szolgáltatott víz mennyisége 2014. január 2. és 2018. június 30. között 15.586,71 köbméter volt, amelynek ellenértéke 4.754.102 forint.

[11] Az alperesek édesapja és a felperes ügyvezetője között 2017. szeptember 11-én folyt szóváltás és rendőri intézkedés után a felperes a vízmű ingatlant birtokba vette. Az épület

bejáratához vasajtót helyezett el új zárral, egyben új áramfogyasztási helyet létesített és az áramszolgáltató felé bejelentette magát fogyasztóként 2018. július 1-től.

[12] A vízszolgáltatás a felperes tulajdonát képező helység, helyrajzi szám 2 helyrajzi számú ingatlanon található víztároló (glóbusz) közbeiktatásával történik, ami nélkül jelenlegi állapotában a vízmű nem működtethető. A hidroglobusz használatának értéke évente 570.000 forint.

A kereseti kérelem, a viszontkereset és az ellenkérelmek

[1] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság a peres felek vízmű ingatlanon fennálló közös tulajdonát szüntesse meg, az I. és II. rendű alperesek $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányadát alperesenként 1.765.000 forint ellenérték fejében adja a tulajdonába.

[2] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[3] Viszontkeresetükben kérték, hogy a bíróság ítéletével pótolja a megye, hatóság előtt 35200/3861-5/2018.ált. szám alatt a helység, helyrajzi szám helyrajzi számú ingatlanon található vízmű vízjogi üzemeltetési engedélyének kiadása iránt folyamatban lévő eljárásban a felperesnek az alperesek engedélykérelméhez szükséges tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozatát. Kérték továbbá kötelezni a felperest az ingatlan birtokba adására, valamint – a 2013. szeptember 6-tól 2018. június 30-ig terjedő időszakra – 5.239.015 forint vízdíj és késedelmi kamatai megfizetésére.

[4] A felperes ellenkérelme a viszontkereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megszüntette a feleknek a helység, helyrajzi szám helyrajzi számú, vízmű megjelölésű ingatlanon fennálló közös tulajdonát akként, hogy mind az I., mind a II. rendű alperes $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányadát 2.118.000 forint ellenérték fejében a felperes tulajdonába adta. Megkereste az ingatlanügyi hatóságot a tulajdonosváltás – ítélet jogerőre emelkedését és az ellenérték megfizetésének igazolását követő – bejegyzése végett. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek személyenként 999.551 forintot és késedelmi kamatait, míg ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította.

[6] Az alperesek védekezése alapján vizsgálta, hogy a közös tulajdon megszüntetése kapcsán fennáll-e a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:83. § (2) bekezdésében szabályozott kizáró ok: az alkalmatlan idő; egyben azt is, hogy a felperes részéről a joggyakorlás visszaélészerű-e. Az alkalmatlan időre történt hivatkozást illetően kifejtette, hogy a piaci viszonyok jelenleg nem instabilak, a használat az adásvételi

szerződéssel rendezett, és üzleti célú ingatlan esetében családvédelmi szempontok sem képezhetik a közös tulajdon megszüntetésének akadályát. Vizsgálta az alpereseknek azt az érvelését, amely szerint a felperes részéről a visszaélésszerű joggyakorlás abban mutatkozik meg, hogy a meg nem fizetett vízdíjat kívánja felhasználni a közös tulajdon megszerzéséhez. Rámutatott: az alpereseket semmi nem zárta el attól, hogy perben érvényesítsék a vízdíj iránti igényüket. Így a visszaélésszerű joggyakorlást sem állapította meg. Azzal az alperesi érveléssel kapcsolatban, hogy a vízmű üzemeltetéséből bevételek származnak, kifejtette: viszontkeresetük 2019. márciusi előterjesztéséig ilyen igényt nem érvényesítettek sem a felperessel, sem a többi állattartó telep üzemeltetőjével szemben. Mindezek alapján nem látta akadályát, hogy a közös tulajdont a felperes által kért módon szüntesse meg. Az ellenértéket a perben kirendelt igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleménye alapján határozta meg, figyelembe véve azt a körülményt, hogy a vízmű üzemeltetésére a szerződés alapján az I. és II. rendű alperesek jogosultak.

[7] Az alperesek jognyilatkozat pótlására irányuló viszontkeresetét elutasította egyrészt azért, mert nem jelöltek meg olyan hatályos jogszabályt, amelynek rendelkezése szerint a felperes jognyilatkozata szükséges, másrészt azért, mert a közös tulajdon alkalmazott megszüntetésével már ehhez az alperesek különös méltányolást érdemlő magánérdeke, mint feltétel is hiányzik. Erre irányuló követelésüket a Ptk. 6:184. §-a alapján ugyancsak megalapozatlannak találta, mivel a felperes a 2012. február 10-i adásvételi szerződésben jognyilatkozat tételére nem vállalt kötelezettséget. E körben is utalt a közös tulajdon megszüntetésének tényére, és ezzel a jognyilatkozat pótlásának a kizártságára.

[8] Az ingatlan birtokba adására irányuló viszontkeresetet illetően álláspontja az volt, hogy a felperes az általa megkötött adásvételi szerződés alapján jogosult az ingatlan birtoklására, ezért nem tekinthető jogalap nélküli birtokosnak. A közös tulajdon megszüntetésével és az alperesek tulajdoni illetőségeinek a felperes tulajdonába adásával ugyanakkor az alperesek birtokláshoz való joga is megszűnt, amely a viszontkereset teljesítését szintén kizárja.

[9] Tekintettel arra, hogy az alperesek a vízmű üzemeltetési feladatait ellátták, az azzal kapcsolatos igények vonatkozásában a viszontkeresetet megalapozottnak találta és a felperest az igazságügyi szakértői vélemény alapján számított felhasznált vízmennyiség 4.754.102 forint ellenértékének megfizetésére kötelezte. Az összegbe beszámította a tulajdonában álló területen lévő glóbusz használatának ellenértékét, amelyet ugyancsak a szakvélemény alapján fogadott el évi 570.000 forintban. Ekként az alpereseknek járó vízdíjat 2.755.000 forinttal, a glóbusz 58 havi használati díjával csökkentette és a különbözetként mutatkozó 1.999.102 forint megfizetésére kötelezte a felperest, amelyet az alperesek között egyenlő arányban osztott meg és késedelmi kamatfizetési kötelezettséget is előírt. Az ezt meghaladó részében a viszontkeresetet elutasította. Az igazságügyi szakértői véleményt aggálytalannak tekintette utalva arra, hogy az eljárás szakértő a tárgyaláson az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) alkalmazásán kívül egyéb szempontok figyelembe vételére is utalt.

[10] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azzal a kiegészítéssel hagyta helyben, hogy kötelezte a felperest, 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek személyenként 2.118.000 forint ellenértéket. Határozatának indokolásában előjáróban helyesbítette a vízmű kizárólagos üzemeltetési jogának ellenértékét 1.412.000 forintra azzal, hogy az elsőfokú

bíróság is ezzel az összeggel számolt döntésének meghozatala során. Utalt helyes következtetéseire, helytálló érdemi döntésére, és egyetértett jogi indokaival is. Kiemelte, hogy a közös tulajdon megszüntetését indokolta a felek között 2013. augusztus 30. óta fennálló konfliktushelyzet. Ezzel nem sérültek az alperesek alkotmányos jogai: családjuk számára nem jelentett bevételi forrást a vízmű üzemeltetése, mivel vízdíjat nem érvényesítettek, azt a felperessel szemben is csak a közös tulajdon megszüntetése iránt indított perben tették meg. Így nem volt olyan valós érdekük, ami megalapozta volna a kereset elutasítását. Perben képviselt álláspontjuk miatt pedig arra sem volt lehetőség, hogy a bíróság vizsgálja: melyik tulajdonostársnak fűződik méltányolhatóan erősebb érdeke a tulajdonjog megszerzéséhez. Megjegyezte, amennyiben maguk is kérték volna a közös tulajdon megszüntetését a felperes tulajdoni hányadának magukhoz váltásával, akkor nem több, mint 2.824.000 forint ellenértéket kellett volna megfizetniük. Emiatt nem hivatkozhatnak alappal arra, hogy a gazdaságilag erősebb tulajdonostárssal szemben valós teljesítőképességet nem tudtak felmutatni. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú döntéssel abban is, hogy az ellenértéket az igazságügyi szakértői vélemény alapján határozta meg, utalva annak aggálytalanságára.

[11] Osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a tulajdonostárs jognyilatkozatának ítélettel történő pótlása kérdésében is. Kiemelte: önmagában annak bizonyítása, hogy a hatóság a tulajdonostárs hozzájárulásától tette függővé az üzemeltetési engedély megadását, nem elégséges a jognyilatkozat pótlása körében előírt törvényi követelmény teljesüléséhez, mert szükséges annak a konkrét jogszabályhelynek a megjelölése, amely kötelezően előírja azt. Olyan szerződési nyilatkozatot sem tudott azonosítani, amelyből a felperes hozzájáruló nyilatkozatának megadási kötelezettsége következne. Az ingatlan birtokba adására irányuló alperesi igény kapcsán arra mutatott rá, hogy az alperesek a közös tulajdon megszüntetésével a birtokláshoz való jogukat elvesztették. Véleménye szerint nemcsak a megváltási ár összegét, hanem a vízdíjat is helyesen számolta az elsőfokú bíróság, beszámítva a víztározó használati díját.

A felülvizsgálati kérelem, felülvizsgálati ellenkérelem

[12] A jogerős ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását, valamint a viszontkeresetüknek történő helytadást kérték, míg másodlagosan a jogerős ítélet – elsőfokú ítéletre is kiterjedő – hatályon kívül helyezését azzal, hogy a Kúria az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára.

[13] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 177. § (1) bekezdését, 182. § (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 163. §-át, 164. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, a Ptk. 1:3. § (1) és (2) bekezdését, 1:4. § (1) bekezdését, 1:5. § (1) és (2) bekezdését, 5:5. § (1) bekezdését, 5:7. §-át, 5:9. §-át, 5:74. §-át, 5:83. § (1) és (2) bekezdését, 5:84. § (1) bekezdését, 6:184. §-át, 6:579. §-át, az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdését, valamint a XVI. cikk (1) és (2) bekezdését jelölték meg. Hivatkoztak az 1/2017. (IX.11.) PK vélemény 4. pontjának és az 1/2008. PK vélemény VII. pontjának megsértésére is utalva arra, hogy jogértelmezés tekintetében irányadó az Alaptörvény 28. cikke.

[14] Álláspontjuk szerint a másodfokú bíróság a tényeket és a bizonyítékokat okszerűtlenül, a logika szabályaival ellentétesen mérlegelte és állapította meg a tényállást, ezért téves jogkövetkeztetésre jutott a kereset és a viszontkereset elbírálásakor, megsértve a Pp. 206. § (1) bekezdését.

[15] Szükségesnek látták a tényállás kiegészítését és a mérlegelés ez alapján történő elvégzését: a helység külterületi glóbusz, kivett vízmű ingatlan tulajdonjogát a felperes 2013. március 8-án szerezte meg., Utána a vízdíj tekintetében nem kezdeményezte a korábbi szerződés módosítását, a 2013. szeptember 5-ig terjedő időszakra a glóbuszal összefüggésben nem érvényesített igényt, ahogy jogelődei sem. A felperes a közös tulajdon megszüntetése iránti pert 2016. április 15-én, az előzményi vízdíj iránti per folyamatban léte alatt indította és amely ügyszámon folyt perben született elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte. A felperes szabálytalan áramvételezést alakított ki a vízmű ingatlanon, onnan vízszolgáltatást látott el 2017. szeptember 11-től; a felperes megakadályozta az alperesek bejutását a vízmű ingatlanra; a szabálytalan áramvételezés miatt az alperesek nem tudták intézni a visszakötést.

[16] Kiemelték: a Kft. és a felperes közötti, a vízmű ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadára létrejött adásvételi szerződés lényeges feltétele volt, hogy a vízmű üzemeltetésére a Kft., illetve jogutódja jogosult és a hasznosítás ellenértéke is ezt a társaságot illeti. A felperes ennek ellenére nem fizetett díjat a vízhasználatért, a vízművön szakszerűtlen beavatkozásokat hajtott végre, maga is kezdeményezte a vízjogi üzemeltetési engedély megszerzését, és önkényes magatartásával ellehetetlenítette az üzemeltetést. Az ingatlant annak ellenére birtokba vette, hogy az alperesek eleget tettek üzemeltetési feladataiknak. Emiatt a kereset érvényesítése visszaélésszerű joggyakorlást (Ptk. 1:5. §) valósít meg, érdeksérelmet okozva az alpereseknek. Önellentmondásosnak tartották a jogerős ítéletet azért is, mert a másodfokú bíróság egyrészről a szerződéses használati, hasznosítási viszonyokra hivatkozott, másrésztől nem értékelte a felperes önkényes birtokba lépését és szerződésszegését, elutasítva a viszontkeresetet. Ennélfogva a határozat sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését.

[17] A továbbiakban azt fejtették ki, hogy a támadott határozat a Ptk. 1:3. § (1)-(2) bekezdéseibe és az 1:5. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő, mert a törvény alapelvei szinten is tiltja a joggal való visszaélést. E körben utaltak az 1/2017. (IX.11.) PK vélemény 4. pontjában írtakra, amely szerint nincs helye a közös tulajdon megszüntetésének, ha a megszüntetés alkalmatlan időre esik, vagy ha a tulajdonostárs a tulajdonközösség megszüntetésére vonatkozó alanyi jogát visszaélészerűen gyakorolja. A felek jogviszonyában a közös tulajdon megszüntetésére azért tartották alkalmatlannak az időt, mert a felperes önkényesen, erőszakosan vette birtokba az ingatlant, amellyel szemben az alperesek birtokvédelmi viszontkeresetet terjesztettek elő. Véleményük szerint az alkalmatlan idő feltétele a per alatt mindvégig fennállt, mivel a felperes a birtokot felszólítás ellenére nem szolgáltatta vissza. Az ítélet pedig nem értékelte a szerződést. Álláspontjuk szerint a perben a bíróságnak alkalmaznia kellett volna az 1/2008. (V.19.) PK vélemény VII. pontját és elutasítani a közös tulajdon megszüntetésére irányuló keresetet, mivel a felperes hogyjoggyakorlása visszaélészerű, egyben a közös tulajdon megszüntetése a többi tulajdonostárs méltányos érdekeit súlyosan sérti. Az ítélet a rendeltetésszerű joggyakorlás elvével is ellentétes. A felperes nem élhetett a Ptk. 6:192. § szerinti bírósági szerződésmódosítás jogával, ezért a szerződéses jogviszony megszüntetését úgy kívánta elérni, hogy a tulajdonközösséget szünteti meg. Ehhez a bíróság nem nyújthatott volna segítséget. Megítélésük szerint nem róható a terhükre, hogy jövedelem és vagyon hiányában

nem kérték a felperes tulajdoni illetőségének a tulajdonukba adását. Kiemelték, hogy megélhetési forrásként számoltak az üzemeltetéssel, az abból származó vízdíjjal. Az ítéleti döntés a nagyüzemi állattartási célt a polgárok, családok védelme elé helyezi, szemben az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésével és XVI. cikk (1) bekezdésével.

[18] Kifogásolták a jogerős döntés alapjául szolgáló szakértői véleményt is. Álláspontjuk szerint az aggályos, mivel az üzemeltetői, használati jog értékelésénél az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) rendelkezéseire utalt. A szakvélemény nem adta ellenőrizhető indokát annak, hogy a forgalmi értéken belül miért 20% mértékű a kizárólagos üzemeltetési, hasznosítási jog értéke, holott az üzemi eredmény – becslésük szerint – évente mintegy 800.000 forint. Ezzel szemben a szakértő az üzemeltetési jog értékét mindössze 1.129.600 forintra tette. Észrevételezték, hogy az ingatlan jövőbeni jövedelemtermelő képessége is forgalmi értékkel bír. Állították továbbá, hogy a vízmű üzemeltetése glóbusz nélkül is lehetséges, ahhoz nem szükséges a szakvéleményben írt mértékű beruházás. Érthetetlennek tartották, hogy az üzemeltetési jog értéke lényegesen kevesebb, mint a glóbusz 5 éves használati díja. A szakértő azt sem vette figyelembe, hogy nem általános vízjogi üzemeltetési engedélyt szükséges beszerezni, hanem saját célú vízi létesítményhez valót.

[19] Iratellenesnek tartották a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy nem jelöltek meg olyan jogszabályt, amelynek a rendelkezése folytán a felperes jognyilatkozatának pótlása szükséges. Véleményük szerint jelen perben a bíróság ítélettel pótolhatja a jogszabály által megkívánt és visszaélésszerűen megtagadott jognyilatkozatot, mivel hatósági határozattal is alátámasztottan jogszabály által megkívánt jognyilatkozatról van szó. Ugyanakkor a másodlagos kérelem (Ptk. 6:184. §) is teljesíthető, mivel a felek szerződésben rendezték az üzemeltetés, hasznosítás kérdését, amihez engedély megszerzése is szükséges.

[20] Az ingatlan birtokba adására irányuló viszontkereset kapcsán kiemelték, hogy a használat módjára létrejött megegyezés egyoldalúan nem változtatható meg, azonban a felperes önkényesen és tilos önhatalommal ezt tette. Idézték és magyarázták a Ptk. 5:5. §-ának és 5:6. §-ának egyes rendelkezéseit.

[21] A vízdíj követelésüket illetően nem vitatták, hogy a vízszolgáltatás ellenértéke 2014. január 1-től az áramszolgáltatás 2018. június 30-án történt megszűnéséig terjedő időszakra érvényesíthető, melyre a felhasznált vízmennyiség ellenértéke 4.754.102 forint. Vitatták azonban a glóbusz használata miatti felperesi beszámítás jogalapját és összegszerűségét. Kiemelték: szerződés rendezte az üzemeltetést, amelynek megkötésekor a glóbusz már működött.

[22] Érvelésük szerint a bíróság a szakértői bizonyításra vonatkozó Pp. 182. § (3) bekezdése megsértésével hozta meg ítéletét, ezért a tényállás megállapítása a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközik, aminek következtében a hatályon kívül helyezés indokolt.

[23] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[25] A Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. E törvényi rendelkezés előírja, hogy a felülvizsgálati kérelemben elő kell adni – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett –, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt és tartalmában kifejtett anyagi és/vagy eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülvizsgálati kérelem határozza meg ugyanis a felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit [Pp. 275. § (2) bekezdés, 1/2016. (II.15.) PK vélemény 3., 4. pontja]. Lényeges, hogy a felülvizsgálati kérelemben a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhelyeket és az azzal szoros, adekvát kapcsolatban álló jogi indokolást kell megjelölni.

[26] Az Alaptörvény – a Nemzeti Hitvallás utolsó előtti bekezdése szerint – a jogrend alapja, azonban az Alapvetés C) cikk (3) bekezdés, R) cikk (2) bekezdés, T) cikk (2)-(3) bekezdés alapján nem jogszabály. A 28. cikk értelmében a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. Ez a kötelezettség a Kúriára is irányadó volt a felülvizsgálati kérelemben megsértettként megjelölt jogszabályi rendelkezések tekintetében, azonban azt nem vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet sérti-e közvetlenül az Alaptörvény hivatkozott cikkeit, mert erre kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult a 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján.

[27] A Kúria előjáróban rámutat arra, hogy az alperesek által hivatkozott 1/2008. (V.19.) PK véleményt az 1/2014. PJE határozat nem tartotta irányadónak a Ptk. eltérő rendelkezése miatt. A jelen perre az ingatlan közös tulajdona megszüntetésének egyes kérdéseiről szóló – az alperesek által ugyancsak megjelölt – 1/2017. (IX.11.) PK véleményben foglaltak az irányadók.

[28] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben elsődlegesen a Pp. 206. § (1) bekezdésének jogerős ítélet általi megsértésére hivatkoztak.

[29] Az erre alapított felülvizsgálati kérelem megalapozottságának vizsgálatakor abból kell kiindulni, hogy a felülvizsgálati eljárás – mint részleges átszármaztató hatályú rendkívüli perorvoslat – nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha azok alapján nem csak egyfajta, a jogerős ítéletétől eltérő következtetésre lehet jutni, ez esetben ugyanis a mérlegelés kirívóan okszerűtlennek nem tekinthető (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH 2013. 119.). Felülmérlegelésnek pedig csak ilyen, a törvényi rendelkezést súlyosan sértő eljárás esetén van helye.

[30] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével összefüggésben, valójában annak megalapozásul állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését. Arra hivatkoztak, hogy a tényállás hiányos, a bizonyítékok mérlegelése így nem teljesszerű.

[31] A Pp. 221. § (1) bekezdése értelmében az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[32] Az ítélet megalapozottságát annak indokolása biztosítja a való tényállás megállapításával és a vonatkozó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával. Az ítélet rendelkező részének és indokolásának egymással összhangban kell állnia. Elengedhetetlen a döntés szükséges és elégséges indokainak a kifejtése, az eljárás anyagának logikus rendszerbe foglalt ismertetése is. Ezért a határozat indokolásának tartalmaznia kell az eljárási törvényben meghatározott elemeket, egyben igazodnia kell az irányadó eljárási szabályok és a konkrét ügyben elbírálandó kérelmek által megszabott keretekhez. Az indokolásban a bíróság elsősorban a tényállást állapítja meg, majd a tényálláson alapuló döntésének jogi okfejtését adja. A törvény általánosságban azt írja elő, hogy a tényállást röviden kell előadni. A szoros értelemben vett tényállás, azaz a ténybeli indokolás rögzítése csak olyan terjedelemben szükséges, amennyiben annak a jogvita eldöntése szempontjából jelentősége van. Ez azt jelenti, hogy a tényállásnak az ügyben alkalmazandó anyagi jogszabályok által meghatározott lényegi körben kell a megállapított tényeket tartalmaznia, igazodva a konkrét ügyben elbírálandó kérelmek által megszabott keretekhez. Így a bíróságnak nem kell feltüntetnie a felek által lényegesnek tartott tényállási elemeket sem, ha azokat nem tartja a jogvita eldöntéséhez jelentőséggel bírónak. A megállapított tényállás akkor teljes körű, ha arra a szükséges körben ráépülhet a jogi indokolás. Ugyanakkor a tényállást nem csak az arra vonatkozó bizonyítékoknak a felsorolásával, hanem azok kellő, okszerű mérlegelésével kell alátámasztani úgy, hogy az ítélet indokolásának e két része jól elkülöníthető legyen. [Ez alól kivételt jelent a Pp. másodfokú ítéletre irányadó 254. § (3) bekezdése.] Az adott eljárás egyes mozzanatait, azaz a pertörténetet pedig csak annyiban kell ismertetni, amennyiben az a bíróság döntésére befolyással volt. Lényeges továbbá, hogy a bíróság nem köteles a fél által szükségtelenül felsorolt jogszabályhelyek mindegyikével kapcsolatos álláspontját kifejteni. Indokolási kötelezettségének eleget tesz, ha logikusan, jogilag is követhetően kifejti a döntést megalapozó jogi érveit, utalva az irányadónak vett jogszabályokra, megjelölve, mi volt az oka az alkalmazásuknak. Ezzel egyező álláspontot tükröz az Alkotmánybíróság 26/2020. (XII. 2.) AB határozatának [22] bekezdése is, amely szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása; az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából relevánskérdésekre kell kiterjednie. Az ítéletnek tehát a felek által felvetett, az ügy elbírálása szempontjából lényeges jogkérdésekre kell kitérnie, míg a döntéshez szorosan nem tartozó okfejtés felesleges. Összegezve: csak a szükséges mértékben kell az ítélet indokolásában feltüntetni a tényállást, a pertörténetet és a jogi indokolást, valamint foglalkozni a felek részéről előterjesztett és nem teljesített bizonyítási indítványokkal, egyéb kérelmekkel, hivatkozásokkal.

[33] A Kúria megítélése szerint a jogerős ítélet mindezen követelményeknek megfelel, nem szorul kiegészítésre. Így a döntés és annak jogi indokolása szempontjából szükségtelen annak megállapítása, hogy a felperes mikor szerezte meg a hidroglóbusz tulajdonjogát és az is, hogy ezzel összefüggésben ő, vagy jogelődje igényt érvényesített-e korábban. Mivel a tényállásban nem szerepel, hogy a vízdíj tekintetében szerződésmódosítást kezdeményezett volna a felperes, főlegesen ennek ellenkezőjét a tényállás részévé tenni. Ugyancsak nem

kapott lényegi szerepet a jogvita elbírálása során az a pertörténeti adat, hogy a felperes a közös tulajdon megszüntetése iránt mikor nyújtotta be keresetét a bírósághoz. Az áramvezetés szabálytalansága és a vízszolgáltatás szintén nem befolyásolja a közös tulajdon megszüntetése tárgyában meghozott döntést, ahogy az sem, hogy az alperesek milyen okból nem tudták az áram visszakötését intézni a szolgáltatónál.

[34] Miután mindezek tekintetében a jogerős ítélet indokolása nem hiányos, azt sem lehet megállapítani, hogy e tények figyelmen kívül hagyása miatt a döntés sértené a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt mérlegelési szabályt. Az eljáró bíróságok a lényegi peradatokat okszerűen mérlegelve a releváns tényállást feltárták, ezt értékelve vonták le anyagi jogi jogkövetkeztetéseiket.

[35] A Ptk. 5:83. § (1) bekezdése szerint a közös tulajdon megszüntetését bármelyik tulajdonostárs követelheti, az e jogról való lemondás semmis. A közös tulajdon megszüntetése minden tulajdonostárs erős alanyi joga, tulajdonosi jogosítványa, amely egyfelől kizárólag az alanyi jogok gyakorlásának általános korlátai között gyakorolható, másfelől pedig csak kivételesen korlátozható. Így ha a közös tulajdon megszüntetése iránti igény érvényesítése joggal való visszaélést (Ptk. 1:5. §) valósít meg, vagy ellentétes a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás követelményével (Ptk. 1:3. §), a kereset elutasításának van helye. Lényeges azonban, hogy a közös tulajdon megszüntetésénél a Ptk. egyetlen normatív korlátot nevesít: annak alkalmatlan időre esését [Ptk. 5:83. § (2) bekezdés]. Ez a rendelkezés szűkíti a joggyakorlás generálklauzulákban megfogalmazott általános korlátainak a közös tulajdon megszüntetése iránti kérelem kapcsán való alkalmazhatóságát, ezzel a kereset elutasításának lehetőségét. Ez azt jelenti, hogy ha a kereset elutasítására egyébként okot adó körülmény tartós vagy állandó jellegű, az nem eredményezheti a közös tulajdon fenntartását (Kúria Pfv.I.22.372/2017., megjelent: BH 2019. 45. I.).

[36] Az 1/2017. (IX.11.) PK vélemény 4. pontja szerint nincs helye a közös tulajdon megszüntetésének, ha a megszüntetés alkalmatlan időre esik, vagy ha a tulajdonostárs a tulajdonközösség megszüntetésére vonatkozó alanyi jogát visszaélésszerűen gyakorolja. A joggal való visszaélés tilalma az alanyi jog társadalmi céljához kötött korlátja, azonban csak kivételesen szab határt azok gyakorlásának, kizárólag a tételes jog elvárásaival és céljaival nyilvánvalóan szembehelyezkedő joggyakorlás minősül joggal való visszaélésnek. A felperes a közös tulajdon megszüntetésére irányuló perbeli igényérvényesítése kapcsán nem tanúsított ilyen magatartást. A már évek óta tartó elmérgesedett tulajdonostársi viszony kellő és méltányolható indokot szolgáltat az alanyi jog gyakorlására különösen akkor, ha a közös tulajdon tárgya a felperes baromfitelepeinek vízellátását biztosítja. A közös tulajdon megszüntetése kapcsán a felperes joggyakorlásának nem volt olyan momentuma, amely ellentétes lenne a jogi normákkal, azok céljaival. Az alperesek szociális és személyi körülményei önmagukban a közös tulajdon megszüntetését kérő tulajdonostárs joggyakorlásának visszaélésszerűségét nem alapozzák meg. Azok legfeljebb az alkalmatlan idő körében értékelhetők, ha nem tartósak, illetőleg az egyes közös tulajdon megszüntetési módok alkalmazásánál vehetők figyelembe célszerűségi szempontként.

[37] A további érveket illetően a következő megállapítások tehetők.

[38] A szerződési kikötések a közös tulajdon megszüntetésénél figyelmen kívül maradnak, mert azok nem tartalmazzak rendelkezést a közös tulajdon megszüntetésére. Az esetleges szerződésszegés jogkövetkezménye pedig nem a közös tulajdon megszüntetési lehetőség kizártsága, hanem a Ptk. Hatodik Könyvének a szerződésszegés esetére előírt jogkövetkezményei. Ilyen lehet a teljesítésre kötelezés akár az áramdíj, akár a vízdíj igény kapcsán (Ptk. 6:138. §).

[39] A közös tulajdon megszüntetéséről való döntésnél az ingatlan felperes általi birtokbavétele sem kap szerepet, alanyi joga ettől független. Nem a birtokbavétel nyitotta meg annak lehetőségét, és az alperesek sem kerülnek a közös tulajdon megszüntetési perben emiatt hátrányosabb helyzetbe. Ahogy arra a jogerős ítélet is utal, a közös tulajdon megszüntethető lenne akár úgy is, hogy az alperesek váltják magukhoz a felperes tulajdoni illetőségét, amennyiben ennek egyéb feltételei fennállnának és erre igényük lenne. Az alperesek által jogszerűtlennek tekintett birtoklás a közös tulajdon megszüntetése szempontjából tehát az adott esetben nem vehető figyelembe, mint annak a lehetőségét kizáró visszaélészerű joggyakorlást, az alkalmatlan időre való hivatkozást sem alapozza meg, és az ellenérték meghatározásánál sem értékelhető.

[40] Mindezek alapján a felperes közös tulajdon megszüntetése iránti kereseti kérelme nem tekinthető visszaélészerű joggyakorlásnak, azt az alperesek által hivatkozottak nem alapozzák meg.

[41] Méltányos érdekeik sérelmére is hivatkoztak az alperesek, de azok csak az alkalmatlan idő korlátjával vehetők figyelembe. Nem jelenti azonban a közös tulajdon megszüntetésére az idő alkalmatlanságát, ha a felperes az ingatlant birtokban tartja. A közös tulajdon megszüntetésére irányuló kereset teljesítése nem részesíti előnyben a felek bármelyikének magatartását, hanem ha annak feltételei fennállnak, teret biztosít arra, hogy a tulajdonostárs erre vonatkozó alanyi jogával élhessen.

[42] Az alperesek rosszabb anyagi helyzete az alkalmatlan időről való döntésnél kaphatna szerepet. Mivel azonban erre a több éve tartó perben nem egyszer hivatkoztak, állítottak ezzel kapcsolatos tényeket, utalva a felperes anyagi „erőfölényére”, megállapítható, hogy ez nem rövid ideig tartó körülmény, hanem tartós, így az alkalmatlan időre való hivatkozásukat sem alapozza meg.

[43] A szerződésmódosítás kapcsán kifejtetteket illetően a Kúria rámutat, hogy ha a felperes az ingatlan teljes tulajdonjogát kívánja megszerezni, ez a cél a szerződésmódosítással nem érhető el. A közös tulajdon megszüntetése pedig minden tulajdonostársnak alanyi joga.

[44] A felülvizsgálati kérelem állítása szerint a bíróság jogkérdésben vont be szakértőt a perbe, holott arra csak ténykérdések tekintetében lett volna jogosult, vitatta továbbá annak megállapításait, az érintett ingatlanilletőségek értékének meghatározását.

[45] Ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki [Pp. 177. § (1) bekezdés]. A szakértő kirendeléséhez tehát két

feltételnek kell teljesülnie: az egyik a különleges szakértelem szükségessége, a másik, hogy azzal a bíróság ne rendelkezzen. A különleges szakértelem tapasztalati tételek ismeretét jelenti. Ezek lehetnek kialakult tudományos vagy technikai tételek, amelyek szakkönyvekben találhatóak meg, ugyanakkor lehetnek olyanok is, amelyeket egy szakértő hosszú évek gyakorlata során sajátított el. Az eljáró bírónak magának kell felelősséggel eldöntenie, hogy az ügyben szükségesnek látja-e szakértő kirendelését. Nem mellőzheti a szakértő kirendelését, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükséges és annak törvényi feltételei fennállnak (Legfelsőbb Bíróság Kfv.V.35.274/2009., megjelent: BH 2010.169.). A Kúria megítélése szerint jelen esetben a kirendelés indokolt volt, jellemzően szakkérdés ugyanis az ingatlan értékének a meghatározása, amelyre szakértelemmel az ingatlanforgalmi szakértő rendelkezik. A perben ezt az ingatlanon található vízmű is szükségessé tette, ami miatt speciális szakértelemmel rendelkező társszakértőt is bevont a kirendelt szakértő.

[46] A szakértői vélemény a bíróság szabad mérlegelésének tárgya, azaz a bíróság a meggyőződése szerint ítéli meg a szakvélemény bizonyító erejét, a per egyéb adataival, más szakértői véleménnyel való összehangját vagy ellentmondását. A szakvélemény figyelembevétele – amennyiben az adott szakkérdésben kellő meggyőző erővel bír – a bíróság számára kötelező. Joga van azonban a szakvéleménytől eltérni, ha bizonyító erejét kétségesnek ítéli (hasonlóan: Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.028/2006. megjelent: EBH 2006. 1419.). Lényeges azonban, hogy mind a szakértői vélemény figyelembevételét, mind annak mellőzését indokolnia kell. Az ítéletnek tehát tükröznie kell, hogy a bíróság a szakvélemény meggyőzőerejét, megalapozottságát vizsgálta.

[47] Az alperesek már az elsőfokú eljárásban vitatták az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény helyességét, amelynek részét képezte a vízügyi igazságügyi társszakértői vélemény is. A Kúria azonban egyetért az eljáró bíróságokkal abban, hogy a szakvélemény és annak kiegészítései a 2020. március 10-i tárgyaláson elhangzott szakértői magyarázatokkal nem tekinthetők homályosnak, hiányosnak, önmagukkal, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak. A szakértők a tárgyaláson részletes indokát adták annak, hogy miért az adott számítási módszert alkalmazták a vitatott üzemeltetési jog értékének és a glóbusz használati díjának meghatározásakor. Helyesen vették figyelembe, hogy az érintett ingatlan nem rendelkezik vízjogi üzemeltetési engedéllyel, hogy vízszolgáltatásra – jelenlegi műszaki állapotában – csak a glóbusz közbeiktatásával képes és hogy a vízvezetékek szolgalmi joga sem rendezett. Amennyiben ezeket figyelmen kívül hagyják, akkor nem az ítélethozatalkori, azaz a közös tulajdon megszüntetésekor tényleges értéket kalkulálják, hanem egy hipotetikus, a tényeket nagyrésztben nélkülöző szakvéleményt készítenek, ami a közös tulajdon megszüntetése során nem lenne figyelembe vehető. Emiatt nem értékelhető az a körülmény, hogy a glóbusz kiváltható átépítéssel, szivattyú beépítésével, amelyhez egyébként szintén engedély szükséges.

[48] Alaptalan a felülvizsgálati kérelem a tekintetben is, hogy a bíróságok a jogértelmezés feladatát átengedték volna a szakértőnek. A szakértő nem öncélúan értelmezte az üzemeltetési jogosultságot, hanem a gyakorlatából merítve alkalmazta az erre vonatkozó Itv.-beli rendelkezést [Itv. 72. § (1) bekezdés]. A szakértőnek pedig feladata, hogy a szakmai tevékenységére vonatkozó speciális jogszabályi rendelkezéseket kellő mélységben ismerje. A jogi szempontból jelentős kérdéseket az elsőfokú bíróság tette fel a szakértőnek, majd mindkét fokon eljáró bíróság ugyancsak jogi szempontból értékelte az elkészült – kiegészített – szakértői véleményt. Mindemellett a meghatározott forgalmi értékek és az azokban figyelembe vett üzemeltetési jog értéke azért sem tekinthető irreálisnak, mert az alperesek a

2013. augusztus 30-i csereszerződésükben a vízmű ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadának értékét 500.000 forintban határozták meg; ehhez képest 2020-ban az ingatlan $\frac{1}{2}$ részének értéke a szakvélemény szerint 4.236.000 forint volt. Ez az adat is azt támasztja alá, hogy a szakvélemény megállapításai valósak, a meghatározott érték nem tekinthető túlzottan alacsonynak.

[49] A glóbusz használati díja kapcsán a Kúria egyetért a jogerős ítélet – ezzel a szakértő – álláspontjával. Az, hogy annak korábbi tulajdonosa nem követelt használati díjat a perbeli ingatlan tulajdonosaitól, a felperesre nézve nem teremt kötelezettséget. Ez a helyzet nem különbözik attól, hogy korábban az alperesek sem érvényesítettek vízdíjat, az utóbbi időszakban azonban már igen. A feleket a tekintetben sem jogszabályi, sem szerződési rendelkezések nem kötik.

[50] Rámutat a Kúria arra is, hogy a bíróság a szakvélemény fogyatékoságainak megszüntetését elsősorban annak kiegészítése elrendelésével, illetőleg a szakértő meghallgatásával köteles megkísérelni (Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.37.003/2010., megjelent: KGD 2011.57.). Az elsőfokú bíróság az előírt fokozatosságot betartva járt el, mivel pedig ezt követően a szakvéleményt – helyesen – aggálytalannak ítélte, nem teljesítette az alperesek további szakértői bizonyításra vonatkozó indítványát.

[51] Mindezek alapján a jogerős ítélet helytállóan vette figyelembe döntése során a kiegészített szakvélemény megállapításait, érveivel a Kúria egyetért.

[52] A kifejtettekre tekintettel helyesen foglaltak állást az eljáró bíróságok abban a kérdésben, hogy a felek között a közös tulajdon megszüntetése indokolt, és annak a legcélravezetőbb módját alkalmazták.

[53] A közös tulajdon megszüntetésére tekintettel helyes a jogerős ítélet álláspontja abban a kérdésben, hogy az ingatlan birtokbaadását és a jognyilatkozat pótlását, amelyek az alperesi viszontkereseti kérelem részei, érdemben nem kellett vizsgálnia. Mindezek a közös tulajdon megszüntetésével okafogyottá váltak.

[54] A vízdíj megfizetésére vonatkozó viszontkereset kapcsán az alperesek felülvizsgálati kérelmükben a glóbusz használati díjának beszámítását kifogásolták, megsértett jogszabályhelyként kizárólag a Pp. 182. § (3) bekezdését és 206. § (1) bekezdését megjelölve. Mivel hivatkozásuk a szakvélemény értékelhetőségét vitató érvek között is szerepelt, erre vonatkozó álláspontját a Kúria fentebb már kifejtette a szakértői vélemény megalapozottsága körében, az azzal kapcsolatos első- és másodfokú bírósági mérlegelést is helyesnek találta. A megjelölt jogszabályhelyeket a használati díj megállapítása tehát nem sérti.

[55] A kifejtettek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta, mivel az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és érdemben vizsgálható eljárási és anyagi jogszabályhelyeket.

[56] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alpereseket nem kötelezte perköltség megfizetésére, tekintettel arra, hogy a felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[57] Az I. rendű alperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket személyes költségmentességére tekintettel az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján. A II. rendű alperes azonban költségfeljegyzési joga folytán köteles az előzetesen le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a Kmr. 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése értelmében.

[58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

[59] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. november 3.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Kiss Gabriella s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró